

K osobnosti význačného katolického teologa a papeže Benedikta XVI.

Poslední den roku 2022 zemřel emeritní papež Benedikt XVI. Při novoroční ekumenické bohoslužbě dne 1. 1. 2023 v Červeném kostele v Brně jsme si v modlitbě s respektem připomínali tuto osobnost křesťanství 20. a 21. století.

Papež Benedikt XVI., německé národnosti, občanským jménem Josef Ratzinger patřil k význačným katolickým teologům. Působil jako profesor dogmatické teologie na německých univerzitách, účastnil se jako poradce II. vatikánského koncilu v letech 1962-1965 a od roku 1981 byl prefektem Kongregace pro nauku víry. Je považován za představitele tradicionalismu. Jeho četné spisy byly vydány i v českém překladu, jako je *Úvod do křesťanství* (1982, 1991), *Ježíš Nazaretský* (2011), *Věřit, doufat, milovat* (2010), *Duch liturgie* (2012) a další. Jako papež byl v čele Římskokatolické církve v letech 2005-2013. Jeho předčasné ukončení funkce abdikací v pokročilém věku ze zdravotních důvodů bylo projevem jeho osobní odpovědnosti. Po něm nastoupil současný papež František.

Během návštěvy papeže Benedikta XVI. v České republice v roce 2009 se uskutečnilo také jeho setkání s představiteli ekumeny v Arcibiskupském paláci v Praze na Hradčanech. Za Ekumenickou radu církví ČR ho pozdravil tehdejší předseda Pavel Černý. Na tomto setkání s papežem Benediktem XVI. jsme byli za Církev československou husitskou přítomni s pražským bratrem biskupem Davidem Tonzarem. Měl jsem možnost se také účastnit setkání ve Španělském sále Pražského hradu i mše pod širým nebem ve Staré Boleslavi, kterou papež sloužil na svátek sv. Václava.

Významná aktuální témata a názory Benedikta XVI., s důkladností teologicky a filozoficky podložené, obsahují jeho tři encykliky *Deus caritas est* (Bůh je láska) z roku 2005, *Spe salvi* (Spasení v naději) z roku 2007 a *Caritas in veritate* (Láska v pravdě) z roku 2009.

Stále aktuální zůstávají myšlenky tohoto katolického teologa a pastýře o naději: „*Ke své životní cestě potřebujeme menší i větší naděje, které nás den co den udržují při životě. Tyto naděje ale nestačí, pokud schází velká naděje – která musí přesahovat všechno ostatní. A takovou nadějí může být jen Bůh, který zahrnuje celek a který nám může předložit a darovat to, čeho my sami nejsme schopni dosáhnout... Bůh je základem naděje – nikoli ovšem jakýkoliv bůh, ale Bůh, který nese lidskou tvář a miloval nás až do krajnosti: jak každého jednotlivce, tak lidstvo jako celek*“ (Encyklika *Spe salvi*. O křesťanské naději, cit. s. 39).

Tomáš Butta
patriarcha